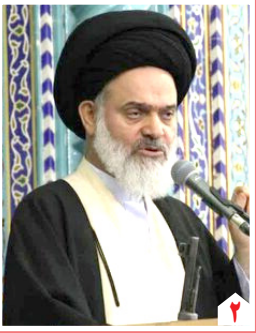

پس از سه سال تعطیلی کرونایی
بر گزار می شود
سخنرانی نوروزی رهبر
انقلاب در حرم رضوی

شماره

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

آمریکا آدم شود مانعی
برای مذاکره نیست
چراغ سبز
از نماز جمعه قم

شنبه ۲۷ اسفند ۱۴۰۱ - ۲۵ شعبان ۱۴۴۴ - ۱۸ مارس ۲۰۲۳

سال هفتم - شماره ۲۱۴۶ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

از امامان جمعه تا مدیران حوزه های علمیه از دولت درخواست کردند:

بر خورد شدید با بی حجابها

همدلی امروز گذشته بخش مهم از تشکلهای روحانی و تربیتی های نماز جمعه موضوع اصلی خود را دغدغه حجاب قرار دادند و با انتشار نامه و سخن گفتن از تربیتی های رسمی خواستار برخورد محکم دولت با بی حجابی شدند.

عضو ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرد:

احتمال بروز موج نهم کرونا

با تعدیل نرخ ارز و فروکش کردن انتظارات تورمی، رونق شب عید بازار مسکن به رکود نسبی انجامیده است

بازار مسکن در خواب نوروزی

پیامدهای آشتی ایران و عربستان در حال بروز است

یمن؛ یک گام تا پایان جنگ

روایت پلیس از چالش های سفرهای نوروزی

پراید؛ مقصر بزرگ تصادفات جاده های

شمخانی معمار تقویت روابط ایران با کشورهای عربی شد

دیپلماسی دریابان در خلیج فارس

محسن هاشمی روایت کرد:

نقش سید احمد خمینی در چند موقعیت حساس

سرمقاله

سر پلی برای عبور به سوی اصلاحات

حسن دادخواه
مدرس دانشگاه

شعار و خواسته جناح یا احزاب و گروه های اصلاح طلب در ربع قرن اخیر در ایران را شاید بتوان در گزاره ای «ایجاد تغییر و اصلاح در سیاست های کلی، برنامه ها، اهداف و شیوه حکمرانی و فرایندها با تمرکز روی برآورده شدن حقوق قانونی مردم و توزیع و چرخش قدرت و پاسخگو بودن مقامات» صهیونیستی دفاع کند. بعد از دو ماه توقف در رفیع نوبی خود با فراز و نشیبها و مخاطراتی همراه بوده است. شرح در همین صفحه

یادداشت ها

سواد رسانه ای؛ حلقه مفقوده کشتگری اجتماعی

علی کامرانی
فعال سیاسی

مجلس و خشتی که روز اول کج نهاده شد

مهدی دهقان نیری
فعال سیاسی

صلح طلبی بی مرز؛ از «کوری» تا «ابوعاقله»

سیف الرضا شهبابی
تحلیل گر سیاسی

سرمقاله

سر پلی برای عبور به سوی اصلاحات

حسن دادخواه - شعار و خواسته جناح یا احزاب و گروه های اصلاح طلب در ربع قرن اخیر در ایران را شاید بتوان در گزاره ای «ایجاد تغییر و اصلاح در سیاست های کلی، برنامه ها، اهداف و شیوه حکمرانی و فرایندها با تمرکز روی برآورده شدن حقوق قانونی مردم و توزیع و چرخش قدرت و پاسخگو بودن مقامات» خلاصه نمود. این مرام، البته در سراسر عمر نوبی خود با فراز و نشیبها و مخاطراتی همراه بوده است. در هر حال، در همه کشورها، بینشها و گرایش های معطوف به قدرت، همواره با رقابت و چالش های جدی و پر خطر روبه رو است.

دلسوزان و دغدغه مندانی که برای سرنوشت مردم، کشور و دین از هیچ کوششی دریغ ننموده اند، همواره خواهان تحقق اهداف اصلاح طلبانه به دور از خشونت و مخاطرات احتمالی برای یک پارچگی کشور بوده اند. از همین رو و بدغم هزینه بالای کشتگری، با این وجود، دل در گرو برآورده شدن ایده های خود دارند و بدون به انتظار نشستن برای حذف دیگران، می کوشند تا شرایط را برای بهبودی کشور در همه زمینه ها فراهم کنند. در میان این طیف و نیز در میان طیف های رادیکال، در سال های اخیر، موجی از ناامیدی به امکان اصلاح درون زاء، همراه با دلایلی بر عدم اصلاح پذیرداری دولت و حاکمیت، وزیدن گرفت تا آنجا که هر نوع صدای اصلاح طلبانه با مخالفت و برچسب هایی مانند «شریک دزد و رفیق قافله»،

از سوی اقتدار گرایان و نیز برخی همزمان روبه رو می شد. از سویی دیگر، بی توجهی نهادهای اصلی حاکمیت به توصیه های دلسوزانه بسیاری از متخصصان علوم انسانی، علوم سیاسی و کارشناسان محیط زیست و ... البته ننگه هایی از بروز مقاومت و پافشاری بر رویه های معیوب و نادرست، دارد و همین موضع، به توجیه و به استدلالی برای طرفداران اصلاح ناپذیری حاکمیت تبدیل شده است.

در بیش از دو دهه اخیر، مردم با شرکت گسترده پای صندوق های رای، رفتار مدرن و صلح جوینانه ای را از خود نشان دادند، تا اثبات کنند مراجعه به صندوق رای، بهترین وسیله و ابزار و امکان برای ایجاد تغییر است، ولی این انتظار و خواسته عملا و با رفتارهای تند یک سو و محدود کننده دولت و بخش هایی از حاکمیت، به محاق رفت و امیدها را به ناامیدی سوق داد تا آنجا که، امید به اصلاح درون زاء، به وقوع یک معجزه حاکمیتی تبدیل شد. معجزه ای که هر روز و ساعت تاخیر در وقوع آن، می تواند به شروع موج تازه ای از اعتراضات ویرانگر منجر شود؛ اعتراضاتی بدون تحزب و رهبری و بدون تدوین راهبرد مورد اتفاق همه احاد مردم. اما این معجزه حاکمیت، از کدام نقطه و چه زمانی و چگونه قرار است به وقوع نزدیک شود؟ انتظاری فرساینده و کشنده برای دلسوزان وامانده و درمانده!

حرکت اصلاحی اخیر در ایجاد ارتباط دوباره با کشورهای همسایه خلیج فارس، به هر دلیل، می تواند سر پلی برای عبور به سوی اصلاحات باشد، هر چند از نامگذاری آن به شروع «اصلاحات» طفره برویم و آن را برای طیف خاصی سند بنزیم!

تغییر رویکرد در سیاست خارجی، از جمله زمینه های پراسیپی است که تاکنون آسیب های بی شماری را به اقتصاد، اجتماع، فرهنگ و دانش جامعه ایران وارد نموده است. ملتی که در تحریم های فلج کننده، به زعم بعضی ها، نهنتها فلج نشد، بلکه به رشد دست یافت، بی گمان در ارتباط آزاد و رقابتی و به دور از تنش با جهان، به رشد چندین برابری خواهد رسید.

این تغییر در رویکرد را با خوش بینی می توانیم آغازی بر وقوع یک «معجزه تدریجی» و گام به گام تلقی کرد، حتی اگر فرآیند آن به چهل سال دوم از عمر نظام جمهوری اسلامی به درازا بیانجامد.

یادداشت

سواد رسانه ای؛ حلقه مفقوده کشتگری اجتماعی

علی کامرانی - مدت هاست و به ویژه طی چندماه اخیر، رسانه ها مخصوصا در فضای مجازی وبه طور خاص واتسآپ و تلگرام نقش بسیار مهمی در انتقال پیامها با محتواها و اهدافی خاص دارند.

والته طبیعی هم است که تولیدکننده های محتوای پیامها اهداف خاص خود را دنبال کنند. چون در بحث رسانه، مخاطب نقش اصلی را ایفا می کند که همواره هدف اصلی تولید محتوا همرا نمودن مخاطب و جامعه هدف با اندیشه، باور و دیدگاه تولیدکننده پیام است؛ و متاسفانه پیام هایی با محتوای غلط و درست، حق و ناحق از طرق مختلف در رسانه های جمعی منتشر می شود و اکثریت افراد - حتی تحصیل کرده ها نیز- به علت اینکه از «سواد رسانه ای» بی بهره یا کم بهره اند، به جای اینکه مخاطب «فعال» باشند به مخاطب «منفعل» تبدیل شده و تحت تاثیر پیام قرار گرفته و نه تنها نمی دانند، بلکه نمی خواهند و بدتر از آن نمی توانند که به شکل مناسب و میزان مناسبی از رسانه ها بهره برداری کنند. در حالی که ضرورت دارد مخاطبان در مواجهه با پیامها ویژگی هایی چون گزینش گری، نفع گرایی، سودمندی، هدفمندی، مشارکت، درگیری و مقاومت را داشته باشند، اما در عمل به انفعال، بی برنامه گی، بی قاعدگی تبدیل شده اند که اغلب اوقات بیش از حد و همیشه و همه جا حاضر و ناظر بوده و به جای اینکه امیر رسانه ها باشند، اسیر محتوای پیام های می شوند. از آن جا که دانشگاه ها و به خصوص گروه های آموزشی دروس عمومی معارف اسلامی و تاریخ اسلام و تاریخ انقلاب اسلامی فرصت گفتگو و مباحثه در کلاس های درس را فراهم نکرده اند (که در این مقال نمی گنجد) تحصیل کردگان ما نیز به دلیل نداشتن دانش و بینش تاریخی، تحت تاثیر رسانه های قرار گرفته اند که مطالب آنها براساس سوگیری های سیاسی بوده و روایت خلاف واقع و غیرمستند را منتشر و تبلیغ می کنند.

نتیجه آن که این امر به تحریف تاریخ و حقایق منجر شده و به تبع آن باعث تحریف هویت تاریخی و فرهنگی ایران اسلامی شده و ناراضیاتی را در رویه های کنونی اداره کشور و انتساب آن به مشی دینی باعث شده که روایت های بی منبع و غیرمستند و تحلیل های مبتنی بر آن روایات ناصحیح در فضای مجازی و رسانه ای بدون نگاه منتقدانه و علمی منتشر شود. بنابراین جهت تبیین بهتر و بیشتر مطلب و دفاع از کیان تاریخ اسلام، تاریخ معاصر و حفظ هویت فرهنگی - تاریخی ایران اسلامی ضرورت دارد پیرامون سواد رسانه ای و موضوعات مرتبط با آن توضیحاتی ارائه شود. درباره تاریخچه اصطلاح «سواد رسانه ای» باید گفت که اولین بار «مارشال مک لوهان» آن را به کار برد. اهل فن سواد رسانه ای را «چارچوبی که به منظور تحلیل، ارزیابی و تولید پیام به شکل های مختلف از چپ تا اینترنت را فراهم می کند»، تعریف کرده اند. بنا بر این تعریف، تحلیل و ارزیابی محتوای پیام در سواد رسانه امری بسیار مهم و اساسی است. گسترش رسانه ها و دامنه فعالیت های رسانه ای در عصر حاضر، شناخت حقوق متقابل رسانه ها و دولت ها را به امری ضروری تبدیل کرده است، زیرا از مصادیق حقوق بشر به شمار می رود. در واقع پیامها به شیوه های گوناگون با هدف تاثیرگذاری بر مخاطب و در بستر مجموعه ای از متن، زیر متن و فرامتن قابل فهم و تفسیر هستند. جهت فهم بهتر و بیشتر مطلب تعریف این سه اصطلاح ضروری می نماید:

الف - (متن) متن به همه اطلاعات ظاهری موجود در یک پیام گفته میشود.
ب - زیر متن) زیرمتن به پیام های پنهان و غیرمستقیمی که تولید کننده پیام با بهره گیری هدفمند از فنون اثرگذاری بر مخاطب مانند استفاده از کلام، رنگ، نور و موسیقی که در تولید رسانه ای جاسازی کرده است، اطلاق می شود.

ج - فرامتن) فرامتن را نیز آنچه خارج از متن است و شامل شرایط محیطی فرهنگی و عوامل بیرونی حاکم بر درک و اثرگذاری پیام می شود، تعریف کرده اند. برداشت اولیه از تعریف سه اصطلاح مذکور این است که هر پیام دارای سه لایه بوده و درسه سطح دربی افق مخاطب و همراهی و همفکری با تولیدکننده پیام است. مخاطبان ممکن است براساس دانش قبلی، تجربیات، ارزش ها و عقاید خود برداشت و تفسیر متفاوتی از پیام برای خود ایجاد کنند و داشته باشند. تولیدگران پیامها یا همان اتاق های فکر تولید محتوا به اشکال مختلف و شیوه های گوناگون سعی در افق و همراه نمودن مخاطب با دیدگاه و نظر خود پیرامون موضوعات گوناگون مطرح شده در پیامها دارند. آنان تلاش دارند تا با برجسته سازی (استخراج یک پیام از میان دیگر پیامها یا از میان عبارات های یک پیام) مخاطب را در محتوای پیام با خود همفکر و همراه سازند.

امیداست که همه مردم ایران و به ویژه اهالی قلم و اندیشه با کسب سواد رسانه ای و ویژگی های یک مخاطب فعال، در تحلیل محتوای پیام های رسانه ای و کشف حقیقت و واقعیات، و تلاش در مسیر توسعه همه جانبه کشور و حفظ هویت تاریخی و فرهنگی در عصر رسانه و ارتباطات موفق باشند.

یادداشت

مجلس و خشتی که روز اول کج نهاده شد

مهدی دهقان نیری - در پایان سوسمین سال مجلس یازدهم اکنون می توانیم عملکرد آن را بهتر نقد کنیم. مجلسی که نتوانست ثابت کند «دراس اموراست» و رضایت عموم را جلب کند و به شهادت نقدهای فراوان بدون اغراق ضعیف ترین مجلس تاریخ معاصر از لحاظ تاثیرگذاری و عملکرد است. نبود پایگاه اجتماعی برای مجلس یازدهم تاثیر به سزایی در رفتار نمایندگان داشت و به گونه ای که نتوانستند به وظیفه و اصلی خود عمل کنند و نسبت به آن ادراک و شناخت کافی را داشته باشند.

برای درک بهتر این وضعیت، طرح چند نمونه از عملکرد این مجلس ضروری است؛ در جریان بررسی بودجه، وقتی نماینده خلخال قبل از پیشنهاد مربوط به طرح بودجه درمورد مسومیت دانش آموزان حوزه انتخابیه خود ابراز نگرانی کرد، ریاست مجلس به او اجازه ادامه صحبت نداد. قبلا هم شاهد بودیم بلندگویی تعدادی از نمایندگان در نطق مربوط حوادث چند ماه پیش قطع می شد. نمونه دیگر در هنگام بررسی طرح مولدسازی اتفاق افتاد. ریاست مجلس بدون در نظر گرفتن نمایندگان در شورای سران قوا این طرح را تصویب کرد. مساله ای که موجب اعتراض نمایندگان گردید. مجلسی که ریاستش در شعرهای انتخاباتی آن را خیزش برای حل مشکلات معیشت مردم نامیده بود، نه تنها نتوانست طرح های مفید اقتصادی تصویب کند، بلکه با طرح های از قبیل طرح صیانت از فضای مجازی، طرح مقابله با آزادی بیان، جمع آوری امضا برای اعدام بازداشت شدگان و اخیرا هم طرح عفاف و حجاب، جامعه را بیش از گذشته عصیان کرده بود. در رفتار نمایندگان نیز بی نظمی شدیدی، مقابله با نمایندگان منتقد وضع موجود که تعدادشان قلیل است، به شدت مشاهده می شود. سخنان سخیف بعضی از نمایندگان نیز موجب ناراحتی خاطر جامعه گردیده نمونه اخیر آن استخاره نماینده مجلس برای طرح صیانت از فضای مجازی و اظهار نظرهای تحریک آمیز برخی درباره مسئله حجاب است. مساله ای که ۶ ماه است در کشور تنش آفرین شده است. به این موارد اضافه کنید اظهار نظر عجیب مصطفی میرسلیم درباره بی اعتباری نظر مردم درباره فضای مجازی را.

به هر حال ۳ سال از عمر این مجلس می گذرد و به نظر نمی رسد در پایان سال چهارم معجزه ای رخ دهد. مجلسی که در میان بی تفاوتی مردم (که خود محصول بسی توجهی نهادهای نظارتی به مطالبات مردم بوده است) شکل گرفت، طبیعی است که آن نهادهای را ولی نعمت خود بداند، نه مردم را. و طبیعی است که چون خشت اولش کج نهاده شد، در پایان چهارسال دیوارش هم تا ثریا کج می رود.

یادداشت

صلح طلبی بی مرز؛ از «کوری» تا «ابوعاقله»

سیف الرضا شهبابی - در بیست سال قبل «ریچل آلین کوری» دختر جوان ۲۳ ساله مسیحی آمریکایی ولی با روحیه و شخصیت آزادی خواهی و صلح طلبانه، کشورش را رها کرد و راهی «رفج» در نوار غزه شد تا از حقوق تضییع شده فلسطینی ها در مقابل تهاجمات رژیم صهیونیستی دفاع کند. بعد از دو ماه توقف در رفیع هنگامی که ملاحظه کرد بلدوزهای اسرائیلی تصمیم دارند منازل فلسطینی ها را تخریب کنند، برای جلوگیری از تخریب، در روز ۲۵ اسفند سال ۱۳۸۱ (شانزدهم مارس ۲۰۰۳) جلوی بلدوزها ایستاد تا مانع از تخریب خانه های مردم شود. او با بلندگویی دستنی از راننده می خواست از تخریب خودداری کند، اما راننده بلدوز به شکلی ناخودآگاهانه و بدون توجه به فریادهای کوری، او را زیر گرفت. این فعال حقوق بشری بعد از انتقال به بیمارستان النجار در فلسطین به شهادت رسید.

کوری در دهم آوریل سال ۱۹۷۹ میلادی در المپیا واشنگتن متولد شد. او از دوران دانشجویی عضو جنبش اتحاد جهانی آی.اس.ام شد و در جمع طرفداران صلح فلسطینی ها قرار گرفت و با این تفکر به فلسطین سفر کرد تا با هرگونه اعمال خشونت از سوی اسرائیلی ها نسبت به فلسطینی ها مخالفت کند و در دوران اقامتش در این سرزمین اشتغالی برای استقرار صلحی عادلانه که سبب احقاق حقوق تضییع شده فلسطینی ها شود، از هر گونه تلاش مسالمت آمیز کوتاهی نمی کرد تا این که قربانی خشونت اسرائیلی ها شد.

کوری در دوران اقامتش در فلسطین نامه هایی برای والدین و دوستانش می نوشت و در آن نامه ها رنج و درد فلسطینی ها و فشارهایی که از سوی اسرائیلی ها بر آن ها تحمیل می شود، را بازگو می کرد و چندروز قبل از شهادتش در مصاحبه ای گفت: «احساس می کنم که شاهد نابودی سیستماتیک توانایی مردم برای بقا هستم، گاهی اوقات هنگام شام خوردن با مردم هستم و حس می کنم که انبوهی از تجهیزات نظامی اطراف ماست و قصد نابودی مردمی را دارند که با آن ها در حال صرف شام هستیم».

بعد از شهادتش دو نمایشنامه نویس بر اساس خاطرات و مکاتبات وی نمایشنامه نوشتند. نمایشی که با عنوان «هن ریچل کوری هستیم» در کشورهای مختلف دنیا به اجرا در آمد و مورد استقبال عموم مردم خصوصا صلح دوستان قرار گرفت و جالب این که دولت آمریکا علی رغم همه ادعاهای حقوق بشری به اجرای آن روی خوش نشان نداد.

شهادت ریچل کوری یک بار دیگر ثابت کرد که دفاع از مظلوم و استتقرار صلح مرز و دین و نژاد و زبان و ... نمی شناسد و در مقابل، خشونت طلبان هم ثابت کردند برای آن ها هم کشور و دین و نژاد مطرح نیست و هر شخصی از هر کشور و دین و نژاد را هدف خشونت خود قرار می دهند. شهادت ریچل کوری و «شیرین ابوعاقله» خبرنگار مسیحی شبکه الجزیره در حالی که جلیقه خبرنگاری بر تن داشت، شهادی دیگر بر این مدعاست.